

dividualizmusnak azokat a rendszereket, melyek társadalmi szociálisztikus rendszer mellett elsősorban az egyén jólétére vannak tekintettel, úgy másfelől nem tekinthetjük szociálizmusnak az olyan rendszert, mely teljesen egyéni szervezet, teljes gazdasági szabadság; szabad verseny mellett a társadalmi érdeket akarja kielégíteni. Szóval a szervezet képezi a jellemző különbséget szociálizmus és individualizmus között, nem pedig az egyéni és társadalmi érdek ellentéte. A szociálizmus e törekvésében vagy szem előtt tartja a fejlődés törvényeinek természetét, avagy egy ugrással túl akar jutni azon az árkön, mely a mai társadalmat az általa képzelte eszményi társadalomtól elválasztja. A szociálizmus különböző rendszerei főleg e tekintetben különböznek egymástól. A társadalmi elv teljes érvényrejutása vezet a kommunizmushoz, hol teljes közösség van munkában és élvezetben, míg a szűkebb értelemben vett szociálizmus csak nagyobb fokát jelenti a társas összetartásnak, például kifejezve a termelési eszközök közösségében. Tekintettel arra, hogy mekkora változást tételez föl az új társadalom megalkotása a társadalmi intézményekben, de meg az emberek cselekvésében, gondolkodásában, érzésében, előáll az utópizmus, mely a képzelem segítségével átugorja azokat a nehézségeket, melyet az ekszakt gondolkodás a társadalomnak alakulása processzusában lát, szemben az észszerű szociálizmussal.

Az észszerű szociálizmus legnevezetesebb alakja a tudományos igényekkel föllépő úgynevezett tudományos szociálizmus, mely tekintettel arra, hogy jelenleg leginkább a termelési eszközöknek

a magántulajdonból kivételére és közössé tételére fektet súlyt, kollektívizmusnak, antikapitalizmusnak, vagy főképvisezője után markszizmusnak nevezetik. A szociálisztikus fölfogás különbsége legjobban jut kifejezésre azon két irányban, melynek egyike az állami kozializmus, az egész gazdaság vezetését az állam kezébe akarja letenni, míg a másik, az anarkizmus ép ellenkezőleg minden állami és hatalmi szervezetet meg akar semmisíteni; mind a kettő, tekintettel a kitűzött cél elérhetősére, az utópisztikus szociálizmus körébe tartozik.

Az ország mérnökei Szegeden.

— A mérnökegyesület avatója. —

(Saját tudósítónktól.) Magyarországon az utolsó harminc esztendő alatt lendült föl a közgazdasági élet, mert ezidő alatt lendült föl annyira a magyar kereskedelem, ipar és közgazdaság, hogy a külföld előtt tekintélyt és súlyt szerzett magának. A közgazdaság föllendülésében hatalmas faktorként jelentkezik az a műszaki tevékenység, amelyet Magyarország műszaki kara szorgalmával és tudásával kifejt és amely ma már nemcsak az országban, hanem szerte az egész világon elismeréssel találkozik.

Technikusainknak ma már szűk ez az ország és azért munkájukkal nemcsak Európában, hanem más kontinenseken is közreműködnek nagy földadatok megoldásán és dicsőséget, nevet szereznek mindenütt a magyar névnek.

Sajnos, a magyar technikusok nem foglalják el az őket megillető helyet a társadalomban, nem örvendenek annak a tekintélynek, amelyet különösen a nyugati államokban kollégáik már régi idő óta kivívtak maguknak. Nálunk, Magyarországon még mindig a jogászvilág dominál, ahol lehet kiszorítja a technikusokat csak azért, hogy azok bizonyos vezetős szerepre ne juthassanak. Pedig a technikusoknak egyetemi képzettségük folytán kialakult egyéni kvalitásuk és intellektualitásuk sokkal magasabb hi-

vatásra predesztinálja őket, mint aminőt jelenleg elfoglalnak. Ez azért van így, mert a technikusoknak komoly hivatásuk és elfoglaltságuk miatt nem állott módjukban olyan társadalmi réteget alkotni és olyan akciót kifejteni, amelyre szükségük lett volna.

Fölismerették a műszaki köröknek a törekvését a kormány tagjai is és a jelenlegi miniszterelnök, *Héderváry* Károly gróf nagy súlyt helyez a mérnököknek országszerte kifejtett tevékenységére és nem egyszer hangoztatta, hogy a legközelebbi közigazgatási reformnál különös súlyt fektet a mérnökökre. Az a pozíció, amelyet a mérnökök a közigazgatásban most elfoglalnak, szegénytelen, nevetséges és elavult. Ezt kell és ezt fogják reformálni. Magyarországnak ezidőszori egyik legkiválóbb államférfia, *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter az országos műszaki tanács létesítésére alkotott törvényjavaslatot rövid időn belül a képviselőház elé terjeszti és ezzel egy hatalmas, hiányt pótló műszaki intézmény keletkezik, amely minden műszaki kérdésnek bírálója és irányítója lesz.

A Magyar Mérnök- és Építészegyesület negyven éves fönnállásának utolsó éveiben már bizonyos tekintélyt és súlyt szerzett a technikusoknak. Nemcsak a fővárosban működik ez az egyesület, hanem messze vidékeken is alapít fiókosztályokat, amelyek hivatva vannak az egyes vidéki városokban élő technikusokat csoportosítva működési területet biztosítani.

Igy került sor arra is, hogy *Szegeden* a százhusz mérnök és építész közül mintegy száz megalapította a Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület szegedi osztályát az anyaegyesületnek védnöksége alatt. Az alakulást országos ünnepség keretében tartják meg. Ez a jelentősége annak a nagyszabású avató ünnepnek, amelyet a szegedi osztály május tizennegyedikén tart meg. Jelentős eseménye lesz ez a városnak is, mert az ünnepen Magyarország minden nevesebb *technikusa* résztvesz. Eljönnek Szegedre azok is, akik nem tagjai az egyesületnek, de tényezői a magyar vidéki városoknak. Szeged örömmel üdvözli a vendégeket, akiknek alkalmuk és módjuk lesz meggyőződni arról is, hogy az

máris körülvette egy csomó férfi, akik nagyétű ember létükre sok állati meleget és hü alattvaló létükre rengeteg sok alázatosságot sugároztak ki magukból.

És mivel hazafias érzelmeik sehol sem tudtak belőlük kitörni, sem a feszes nadrágjukon keresztül, sem összezárt mellényükön keresztül: így izzadtságot verve ki rajtuk, fölfelé tolultak és meghúzódtak tétova szemekben, amelyeket fejedelmi hasonmásukra függesztettek.

A piszeorru ur beszédét mondott, amelyben kifejezte a legtulzóbb formában mindazokat az érzelmeket, amelyeket sem ő, sem senki más nem érzett. Ez ellen azonban senkinek sem volt kifogása.

Ellenkezőleg, Xavér herceg a legnagyobb komolysággal hallgatott, amikor fölsorolták azokat a magasztos erényeket, amelyek őt és házát állítólag ékesítették, noha neki tulajdonképpen jobban kellett tudni a dolgot. S ugyanígy hallgatott az egész ünneplő közösség, amely vagy jött a sörházból, vagy pedig odament s tudomásul vették, hogy ebben a pillanatban ők újból letették a hűségi esküt fejedelmük iránt és hogy hajlandók érte életüket és vérüket föláldozni.

Erre valamit válaszolni is kellett.

A magas védnök egyetlen tekintettel magához ölelte ezt az egész körülötte szuszogó és izzadó hazafiságot és így szólt:

— Ez a vidék, — kezdette — nagyon csinos. Ezen a vidéken szép lankák vonulnak végig és erdők borítják. De a szem termékeny földeket is lát, amelyek megjutalmazák a földmíves szorgalmát és... és...

— A királyi fenség éljen, — kiáltotta

közbe korán, idő előtt, rendet bontva, Schlegel ácsmester, aki minden lében kanál volt.

— És buja legelők... — folytatta Xavér herceg, de az éljen a hagyományos lelkesedés tüzeit fölgújtotta és a zugó vagy talán menydörgő éljénzés elfojtotta a beszédnek a tűzgyökeres nép szarvasmarháira vonatkozó részét.

A védnök meghatottan mosolygott. Kiviték a kocsira, jobbkézről ült a piszeorru, balfelől a legkövérebb tarka szarvasmarhatenyésztő.

Keresztül kocsizott zászlódiszben álló utcákon, amelyek teli voltak kiabáló emberekkel, kegyesen köszöntetett jobbra-balra, látta, az embereknek érte dobogó szíveit, a diadalkapukat, amelyek ráborultak és így érkezett meg a disztérre, ahol a hü háziállatok ép olyan hangosan bőgtek, ordítottak és vinnyogtak, mint az alattvalók, noha nem tudták miért van ez a nagy ribillió. Itt Xavér herceg megpillantotta mindazokat, akiknek ő védnöke volt. Vastagnyaku bikákat, akik haragosan néztek rá. Gyapjas birkákat, akik szeliden tekintettek védnökükre; barna, sárga, fehér teheneket, akik kéjesen emelgették a hátukat...

A piszeorru buzgóp magyarázott, de ha lett volna ott jobb emberismerő, mint aminők a hercegek lenni szoktak, azt könnyen észrevehette volna, hogy a mozgékony tisztviselő sem ért jobban a dologhoz, mint a védnök, aki az állatban csak eleven enni-valót látott.

Az élelmiszer-kiállításon is inkább magára

gondolt Xavér herceg, mint a tenyésztés és termelés dolgaira.

Amikor káposztát látott, rózsaszín füstölt sertéshusra gondolt, a zellernél libapecsenyére, a burgonyánál, a fejedelem és nép számára egyaránt kedves vesepecsenyére és a retket besózva, a hagymát meg piritva látta. Amikor végül még meglátogatta a tyukokat, akik kemény és lágy tojással, ökörszemmel és rántottával látják el az embereket és a látottak fölött való meglegedésének adott kifejezést, tulajdonképeni földadatát be is végezte már a királyi fenség.

De egy ujkori szokás még nem engedte megnyugodni a herceget. Az egész népet demokratikus törekvés hatja át. Azok az idők, amikor iskolai olvasmány lett abból, ha egy fejedelem megszólított egy egyszerű embert, elmúltak. S ma az egyszerű ember szólítja meg nyájasan a fejedelmet.

Egy zünzingi bádogosmester volt olyan merész, hogy sörszagot árasztva maga körül, nyájasan eképen szólt:

— Nézze csak, királyi fenség, írja alá ezt az anizkot, hadd örüljenek otthon a porontyaim.

A piszeorru szigoruan el akarta kergetni, de a herceg barátságosan mosolygott és ráírta a nevét a gyűrött lapra.

Most gyönyörű pillanatot következett. Ott állott szemtől-szembe egymással a fejedelem és alattvaló és a derék bádogosmester eltálla az igazi népszinmű hangját, amikor így szólt:

— Királyi fenség... Isten uccse, berámáztatom... Be én. S maj' meglátja, száz